

تست از مبحث حل مسئله-کسرها-همراه با پاسخ تشریحی-نمونه سوالات آزمون های نمونه دولتی

۱- علی در حال رنگ کردن اتفاقش می باشد. او $\frac{1}{3}$ اتفاقش را رنگ سبز و $\frac{1}{4}$ از باقی مانده‌ی آن را آبی و مابقی را نیز نصف کرده و یک قسمت از آن را نارنجی کرده است. او چه کسری از اتفاق خود را نارنجی کرده است؟

- $\frac{2}{3} \quad (4)$ $\frac{1}{6} \quad (3)$ $\frac{1}{12} \quad (2)$ $\frac{1}{4} \quad (1)$

۲- باک اتومبیلی $\frac{1}{5}$ ظرفیت خود بنزین دارد. اگر ۱۸ لیتر بنزین به آن اضافه شود، باک تا نیمه پُر می شود. ظرفیت باک این اتومبیل، چند لیتر می باشد؟

- $50 \quad (4)$ $40 \quad (3)$ $60 \quad (2)$ $30 \quad (1)$

۳- مجموع پول ۳ نفر 32000 تومان است. اگر نفر اول $\frac{1}{3}$ نفر دوم و نفر دوم $\frac{1}{4}$ نفر سوم سهم پولشان باشد، سهم بول نفر اول چند تومان است؟

- $30000 \quad (4)$ $24000 \quad (3)$ $6000 \quad (2)$ $2000 \quad (1)$

۴- اگر ثلث خمس ربع نصف خمس 400 را در نصف ثلث ربع خمس عدد 300 ضرب کنیم، جواب کدام گزینه خواهد بود؟

(آذربایجان شرقی، غربی، اردبیل و زنجان ۹۲-۹۳)
 $\frac{1}{2} \quad (2)$ $\frac{3}{4} \quad (1)$
 $\frac{2}{3} \quad (3)$

۵- از نصف عددی را با $\frac{1}{3}$ باقی مانده‌ی آن عدد جمع کردیم، حاصل جمع، 63000 شد؛ آن عدد کدام است؟ (چهارمحال و بختیاری ۹۲-۹۳)

- $111200 \quad (4)$ $116600 \quad (3)$ $112000 \quad (2)$ $126000 \quad (1)$

۶- زهرا با $\frac{2}{3}$ از پولش یک کیف خرید و بقیه‌ی پول خود را به ۲ قسمت مساوی تقسیم کرد: قسمت اول را به علاوه‌ی 600 تومان، یک کتاب خرید و $\frac{2}{3}$ و 100 تومان از قسمت دوم را برای خرید یک دفتر داد و در آخر 400 تومان برابش باقی ماند. پول زهرا چند تومان بوده است؟ (چهارمحال و بختیاری ۹۲-۹۳)

- $10650 \quad (4)$ $8160 \quad (3)$ $13200 \quad (2)$ $9600 \quad (1)$

۷- زمینی داریم که مساحت آن $\frac{1}{4}$ کیلومتر مرربع می باشد. $\frac{1}{3}$ این زمین برای ساختن مسکن مهر واگذار شده است و $\frac{1}{6}$ بقیه‌ی آن به فضای سبز اختصاص داده شد. از این زمین، مقداری باقی مانده است. باقی مانده‌ی مساحت زمین، کدام نسبت از کل آن می باشد؟ (خراسان رضوی ۹۲-۹۳)

- $\frac{7}{12} \quad (4)$ $\frac{4}{6} \quad (3)$ $\frac{2}{4} \quad (2)$ $\frac{5}{12} \quad (1)$

۸- کشاورزی $\frac{1}{3}$ زمین خود را گندم، در $\frac{1}{3}$ باقی مانده‌ی زمین خود برنج و سپس در $\frac{1}{6}$ باقی مانده‌ی آن نیز جو کاشت. در چه کسری از این زمین، چیزی کاشته نشده است؟ (هرمزگان ۹۲-۹۳)

- $\frac{5}{18} \quad (4)$ $\frac{13}{18} \quad (3)$ $\frac{5}{6} \quad (2)$ $\frac{1}{6} \quad (1)$

۹- سعید با $\frac{1}{3}$ پول خود 3 خودکار 200 تومانی و با $\frac{1}{2}$ مانده‌ی پول خود 3 دفتر 300 تومانی خرید. او با $\frac{1}{3}$ باقی مانده‌ی پول خود، چند پاک‌کن 80 تومانی می تواند بخرد و چه قدر برابش باقی می‌ماند؟ (کردستان ۹۲-۹۳)

- $1) 3 \text{ پاک‌کن و } 60 \text{ تومان} \quad 2) 3 \text{ پاک‌کن و } 60 \text{ تومان} \quad 3) 3 \text{ پاک‌کن و } 60 \text{ تومان} \quad 4) 3 \text{ پاک‌کن و } 80 \text{ تومان}$

۱۰- علی نصف پولش را کتاب و ربع بقیه‌ی پولش را خودکار و خمس بقیه‌ی پولش را دفتر خرید و در آخر 2700 تومان برابش باقی ماند. (سیستان و بلوچستان ۹۲-۹۳) ثلث کل پول او چه قدر است؟

- $3000 \quad (4)$ $40000 \quad (3)$ $20000 \quad (2)$ $10000 \quad (1)$

۱۱- در یک مرغداری، تعدادی سگ برای محافظت از مرغ‌ها وجود دارد. در یک حمله، گرگ‌ها توانستند $\frac{2}{7}$ مرغ‌ها و $\frac{2}{5}$ سگ‌ها را با خود ببرند. صبح روز بعد که صاحب مرغداری باخبر شد، تصمیم گرفت برای پیدا کردن آن‌ها به صحرا برود. او توانست 8 پای سگ و 48 پای مرغ در زیر درختی پیدا کند. اگر این پاهای، پاهای همان حیوانات ربوه شده باشند، مشخص کنید در این مرغداری کلاً چند سگ و چند مرغ باقی مانده است؟ (خوزستان ۹۲-۹۳)

- $1) 240 \text{ مرغ و } 20 \text{ سگ} \quad 2) 60 \text{ مرغ و } 3 \text{ سگ} \quad 3) 168 \text{ مرغ و } 2 \text{ سگ} \quad 4) 84 \text{ مرغ و } 20 \text{ سگ}$

پاسخنامه‌ی تشریحی

- گزینه‌ی (۱) روش اول:

$$\begin{aligned} \frac{1}{2} - \frac{1}{2} = \frac{1}{2} &\Rightarrow \text{باقی‌مانده } \frac{1}{2} \\ \frac{1}{2} \times \frac{1}{3} = \frac{1}{6} &\Rightarrow \text{سیز } \frac{1}{6} \\ \frac{3+1}{6} = \frac{4}{6} = \frac{2}{3} &\Rightarrow \text{آبی و سیز } \frac{2}{3} \end{aligned}$$

	آبی
سیز	
لارنجی	

$$\frac{3}{3} - \frac{2}{3} = \frac{1}{3} \Rightarrow \text{باقی‌مانده است } \frac{1}{3}$$

$$\frac{2}{12} = \frac{1}{6} \Rightarrow \text{نارنجی}$$

$$\frac{1}{3} \div 2 = \frac{1}{3} \times \frac{1}{2} = \frac{1}{6} \Rightarrow \text{نارنجی است } \frac{1}{6}$$

روش دوم: با استفاده از رسم شکل داریم:

- گزینه‌ی (۲)

$$\begin{aligned} \left(\text{ظرفیت باک} \right) \frac{1}{5} + 18 = 18 = \left(\frac{1}{2} - \frac{1}{5} \right) \text{ (ظرفیت باک)} \\ 18 \div \frac{3}{10} = 18 \times \frac{10}{3} = \frac{180}{3} = 60 \Rightarrow \text{ظرفیت باک} \end{aligned}$$

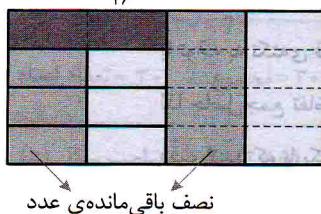
- گزینه‌ی (۱) برای حل این سؤال، پول نفر اول را ۱ در نظر می‌گیریم و چون گفته است پول نفر اول $\frac{1}{3}$ نفر دوم می‌باشد، بنابراین نفر دوم باید ۳ برابر نفر اول پول داشته باشد که برابر ۳ خواهد بود و به همین شکل پول نفر دوم $\frac{1}{4}$ پول نفر سوم است، یعنی نفر سوم ۴ برابر نفر دوم پول دارد، یعنی ۱۲ که در این صورت داریم:

$$\text{سهم نفر اول} = 32000 \div 16 = 2000 \quad , \quad 1+3+12=16 = \text{مجموع پول نفر سوم}$$

- گزینه‌ی (۱۴)

$$\left(\frac{1}{3} \times \frac{1}{5} \times \frac{1}{4} \times \frac{1}{2} \times \frac{1}{5} \times 400 \right) \times \left(\frac{1}{2} \times \frac{1}{3} \times \frac{1}{4} \times \frac{1}{5} \times 300 \right) = \frac{x}{3} \times \frac{5}{x} = \frac{5}{3} = 1\frac{2}{3}$$

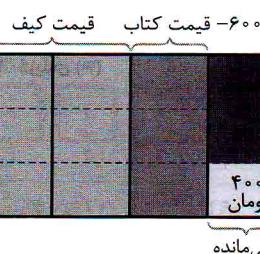
$\frac{4}{16}$ نصف عدد

- گزینه‌ی (۱۶) می‌دانیم $\frac{1}{16 \div 4} = \frac{4 \div 4}{4} = \frac{1}{4}$ می‌باشد. بنابراین داریم:

$$630000 \div 9 = 70000 \quad \text{هر قسمت}$$

$$16 \times 70000 = 1120000 \Rightarrow \text{مجموع قسمت‌ها} = \text{عدد موردنظر}$$

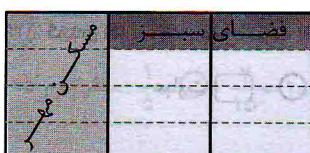
- گزینه‌ی (۱۶) دقت کنید که ۶۰۰۰ تومان اضافه شده به قیمت کتاب و ۱۰۰۰ تومان اضافه شده به قیمت

دفتر، از باقی‌مانده‌ی اصلی پول کسر شده است که باید به آن (باقی‌مانده‌ی اصلی) اضافه

شود، بنابراین داریم:

$$1100 = 1100 + 600 + 400 = \text{باقی‌مانده‌ی اصلی}$$

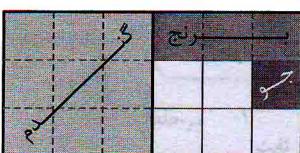
$$\text{با توجه به تقسیم‌بندی شکل، می‌توان نوشت: تومان } 13200 = 12 \times 1100 = \text{پول زهرا}$$

$$\frac{\text{باقی‌مانده‌ی مساحت زمین}}{\text{کل زمین}} = \frac{6 \div 3}{12 \div 3} = \frac{2}{4}$$

توجه کنید که برای به دست آوردن نسبت باقی‌مانده‌ی مساحت زمین به کل آن، نیازی

به استفاده از مقدار واقعی مساحت زمین نداریم.

$$\frac{5}{18} = \text{کسری از زمین که چیزی کاشته نشده است} \Rightarrow$$

- گزینه‌ی (۱۷)

۹- گزینه‌ی (۱۲)

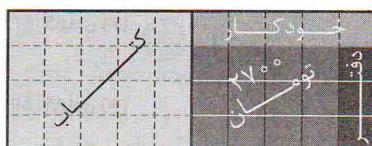
۳ خودکار تومانی ۲۰۰	تومان ۹۰۰	=	دفتر ۳۰۰ تومانی
=			
۶۰۰ تومان	۳۰۰ تومان	۳۰۰ تومان	۳۰۰ تومان

باقی‌مانده‌ی پول

$$\text{تومان } 300 = (3 \times 80) + 60 \Rightarrow \frac{1}{3} \text{ باقی‌مانده‌ی پول}$$

سعید با $\frac{1}{3}$ باقی‌مانده‌ی پول خود، ۳ پاک کن ۸۰ تومانی می‌تواند بخرد و ۶۰ تومان هم برایش باقی می‌ماند.

۱۰- گزینه‌ی (۱۴)

$$\text{تومان } 225 = 2700 \div 12 \text{ هر قسمت}$$

$$\text{تومان } 9000 = 40 \times 225 \text{ کل پول علی}$$

$$\text{تومان } 3000 = \frac{1}{3} \times 9000 \text{ ثلث کل پول علی}$$

۱۱- گزینه‌ی (۱۲) هر سگ ۴ پا و هر مرغ ۲ پا دارد، بنابراین:

$$\text{تعداد مرغ‌های ربوده شده} = 48 \div 2 = 24$$

تعداد مرغ‌های ربوده شده
تعداد کل مرغها

۲	۲۴
۷	(۸۴)

$\times 12$

$$\text{تعداد مرغ‌های باقی‌مانده} \Rightarrow 84 - 24 = 60$$

$$\text{تعداد سگ‌های ربوده شده} = 8 \div 4 = 2$$

تعداد سگ‌های ربوده شده
تعداد کل سگها

۲	۲
۵	(۵)

$\times 1$

$$\text{تعداد سگ‌های باقی‌مانده} \Rightarrow 5 - 2 = 3$$

